

کورولن روس معارف نظارتك روسیه اسلاملرینك معارفی حقننده کی بیاناتی درج ایدرك روس حکومتك اسلاملر حقننده نه کی بر فکر بسله دیکنی و آنلرك ترقیاته نه مقدارده چالشدقلرینی عالم مدنیته کوستومك آرزوسنده بولنیورز .

روس معارف نظارتك بیاناتی قزانده منتشر «قامسکاروواژسکی» غزته سنده نشر اولنوب ینه قزانده انتشار ایدن «بیان الحق» رفیقمرز ترجمه ایدیور .

قامسکار وواژسکی غزته سی معارف نظارتك بیاناتی بوجه آتی نشر ایدیور : «مسلمانلر تعلیملرینی عموملاشدرمق درجه سینه واصل اولمادقلرندن بولنه تعلیم عمومی بی قبول ایتدیرمك ده اون سنه کچمه دن ممکن اوله من . بولنری تعلیم عمومی تحتنه آفاق فائده لی بر نتیجه بی انتاج ایده جکی یرده پک ضررلی اوله رق چیقماق احتمالی وار . احتمال بو وقت زیستوايه (دائرة زراعيه) پک فنا بر کوز ایله بقارلر . بناءً علیه بولنرك مکتب مدرسه ارینه پاره تخصیص ایتك فکرنندن پک اوزاغز . ذاتاً بو خصوصده زیستوالرایله بر فکرنده یز - زیستوا (دائرة زراعيه) یه پاره ویرمك طرفداری دکدر . فی الحقیقه بر داناسی اولسون بيله یازوبیلیمین بو ملت آردسنه اون سنه کچمه دن تعلیم عمومی بی تطبیق ایتك ممکن اولیان برشیدر . اگر اسلاملرك بيله جهالتده قالمه لرینك سببی ، کنیدیلرینك معارفه رغبتلری اولیوب بناءً علیه مکتبه کیرمك ایسته مدکلرندن ایلری کلدیکی نظر اعتباره آلنورسه آنلر حقننده کی فکرک نقدر طوغری اولدینی آکلاشیور . تاتارلر مکتبه کیرمه سی ایستیمورلر ؛ مادامکه ایستیمورلر ، احوالده بزلرده زورله کیردیره جک قوت یوقدر . بناءً علیه سن تحصیله همان واصل اولمش تاتار چو جقلرینك هپسینی مکتبه صوقم مسئله سی بر امر مستعجل دکدر . تأخیر ایتك ممکن ولازمدر .

خلاصه : تعلیم عمومی خصوصنده خرسیتیانلر ایله اسلاملری مساوی درجه ده طوتمالی »

بو بیانات حقننده بیان الحق رفیقمرز کندی مطالعاتی درمیان ایدیور ، مطالعاتك آردسنده شایان تنقید نقطه لری رادر . انشالله کله جک نومروده بیان ایدرز . شمیدیلک معارف نظارتك بیاناتی تدقیق ایدلم ؛ معارف نظارتك بو بیاناتی آردسنده آکلامادیغمز بر طاقم مهملات و آکلایدرق تنقید ایده جک بعض نقطلر واردر .

بوراده ایلك اول کوزه چاربان : «مسلمانلر تعلیملرینی عموملاشدرمق درجه سینه واصل اولمادقلرندن بولنه تعلیم عمومی بی قبول ایتدیرمك ده اون سنه دن اول ممکن اوله ماز» عباره سیدر . طوغریسی بوندن مقصدی نه اولدینی آکلامادق ؛ تعلیملرینی عموملاشدرمق درجه سینه واصل اولاملر ، دییور . عجبا بر ملتك آردسنه نشر معارف او ملتك بر درجه یه واصل اولماسنه وابسته میدر ؛ طوغریسی بو گونه قدر بویه برشی کورمه دک . نظم زجه بر چو جق سکزیاشنی اتمام ایدر ایتز کسب معلومات استعدادی حائزدر . مکتبه کیدر ،

ایسته دیکی قدر استفاده ایده بیلور . ایسته ر پدر ووالده سی روس اولسون ، ایسته ر تاتار اولسون ، بو بر امر طبیعیدر . کیمنه انگار ایدمنز . فقط بعض وقتلر اولور ، که بعض شیلر کندی حال طبیعیسندن چقیورده دیکر بر شینك تحت تأثیرنده قالور . یوقسه عجبا روسیه ده تعلیم عمومی نك اجرایی برشینك تحت تأثیرنده میدر ؛ معارف نظارتی بونك اجرایی نا معلوم بر درجه یه تعلیق ایدیور

بیان الحق رفیقمرز یازدقلرینه بقارسه ق بومعما بر آرایضاح اولنیورز ، رفیقمرز دییور ، که : « ۱۸۷۰ سنه ۲۶ مارت تاریخنده «خرستیانلر باشقه ملتلری تعلیم ایتك یولاری» نامنده بر بیاننامه نشر اولمشدی ، بو بیاننامه نك ۳۴ نجی صفحه سنده «خرستیانلر باشقه ملتلری اوقوتمدن مقصد ، آنلری روسلاشدرمقدر» دیمشدی و ۸۴۱ نجی صفحه سنده «بناءً علیه تاتارلری روسلاشدرمق آنجق آردلرینه روس انسانی صوقق ایله ممکندر» دیمشدی . »

روس حکومتی بو بیاننامه نك حکمنی لغو ایدر کی بر حرکت کوسترمدیکنندن ، حتی ۱۹۰۶ سنه سی ۳۱ مارت تاریخنده نشر ایدیلان نظامنامه بو بیاننامه نك حکمنی بردها تقویه ایتدیکندن روس حکومتك اسلاملری اوقوتمدن مقصدی آنجق روسلاشدرمق ایدوکنی ادعاه طبیعی معذورز .

معارف نظارتك تعلیم عمومی مسئله سنك اجراسنه تعلیق ایتدیکی درجه ده اسلاملرك روسلاشمايه مستعد بر حاله کله سندن عبارت اولدینی بو ذکر اولنان بیاننامه لردن پک آجیق بر صورتده آکلاشیور . اسلاملر شمیدیلک روسلاشسمقدن پک اوزاق اولدقلرندن معارف نظارتی تعلیم عمومی بی اون سنه ده تأخیر ایتمی موافق بولیور . دیمك اون سنه طرفنده اسلاملری ازه جکار وچینه یرک یوته بيله جک بر حاله افراغ ایده جکلرده صکرده تعلیم عمومی بی تطبیق ایدرك بتون بتونه یوطا جقلر . طبیعی بوکا عافیت اوله ، یاخود هضمی قولای کله ، دیه میز . دیه جکمرز برشی وار ایسه اوده نافله یره ذهنکزی یوره رق زحمت ایتماکیز ، هضمی پک آغز کلردیمك کی بر نوع نصیحتدر .

صوکی وار
ترویسیکی احمد تاج الدین

دار نظره :

جامع درس لرینك انتظام و توسعی

مشروطیت اداره نك تأسس و تقررندن صکره دوائر مرکزیه ده رونما اولان تجدد و فعالیت جمله سندن اولق اوزره مجلس مصالح طلبه جده بعض مقررات مهمه اجراسنه تشبث ایدلمش و برخی آثار نافع و وجوده کتیراشدر . مدارس علمیه نك اصلاحیه اصول تدریسك بعض نقاطجه تعدیلات مفیده موقع فعله وضع ایدلمش و از جمله حال

ابتدائیده بولنان طلبه ایچون اضاعه اوقاتدن بشقه هیچ بر فائده یی مفید اولدینی بالتجربه ثابت اولان شروح و حواشینک بمباراتها قرائتدن صرف نظرله یا لکز اقتضا ایتدیکجه تمهید قاعده ضمننده مألزلندن بحث اولنسی قرار کیر اوله رق امر تحصیل صرف متونه و متون منزله سنده اولان شروحه حصر ایله مدت تحصیل تنقیص ایدلمشدر .

امر ندریسک صورت جریانی ده نظردن قاجیرلیه رق مدرسین کرامک وقت وزمانیله درس لرینه دوام ایلمری تحت تفتیشده بولندیرلیه جنی کبی هر بر مدرس بر دفتر طوتوب درسه مباشرتدن بش دقیقه اول طلبه سنی یوقلمه ایدرک کلینلرک اسم لرینه شرح و یروب حقارنده معامله مقتضیه ایفا اولنقی اوزره مفتلر واسطه سیله مجلس مصالحه اخبار کیفیته مجبور طوتلمشدر . معتاد اولان ایکندی درس لری ده بو مرکز ده جریان ایده جکدر .

طلبة علوم افندیلرک ایلروده بر تفصیل بیان ایدیله جکی وجهله مکتسبات علمی لرینی ده احاطه لی ، ده واسع بر مقیاسده بولندیرمق مقصدیله دروس قدیمه لرینه قرآن کریم ، تجوید ، جغرافیا ، حساب ، هندسه ، تاریخ ، حکمت طبیعه ، انشا ، بلاغت ، اصول ترجمه و مکالمه کبی بعض علوم دینی و فنون ریاضیه علاوه اولنش و ایلاروده هر جهته تشمیل ایدلمک اوزره شیمدیلک بو خصوص ایچون یالکیز درسه عادتده سکیز موقع انتخاب ایدلمشدر . فنون مذکوریه فخری اوله رق او قوتلایچون علمادن بر چوق ذوات محترمه شیمدیدن تعیین اولنشلردر . طلبه علوم افندیلر کرک دروس مرتبه قدیمه دن کرک بو کره علاوه اولنان فنون متنوعه دن هر سنه امتحان ایدیلرک مکتسبات علمی لری صنف لر یله متناسب کورلیانلر صنفلرنده ابقا ایدیله جکدر . صرف و مبادی نحو او قودانلر لا اقل بر ساعت ونحوک منها درجه سنده بولنانلر بر ساعت بر چاریک و منطق و عقائد و ده یوقاری درس لر بر بحق ساعت تقریر اولنه جق و ایام تعطیلیه یه مخصص درس لرده علی العموم بر ساعت سوره جکدر و طلبه علومه متون مهمه معلومه از بر ایتدیرلیه جکدر .

بو وجهله سنه ده طقوز ماه تحصیل مجبوریتنده بولندیرلیه جق اولان طلبه علومک فراغت بالری ایچون امر اعاشه لری ده دریش نظر و مطالعه ایدیلرک عمارات موجودنک اصلاحی و غلات و قفیه نک حسن جبا یئله طلبه علومک اقدارینه مشروط اولان نقود موقوفه وسائر نک ایادی کتمانن و سوء استعمالن قورتیلرک بحق ماضع لهنه صرفی ضمننده ارباب و قوفدن مرکب بر قومیسون تشکیلی لزومنه تشبث ایدلمشدر .

ایشته بحق محتاج اصلاح اولان مدارسک شو یولده اصلاحی چاره سنی دوشونمش اولان درس و کالتیله هر وجهله معاونت و ترویجده بولنان و هر بری از باب فضل و کالدن اولان مجلس مصالح هیئت محترمه سنه بیان تشکر و جیبیه دن عد اولنور .

رویه :

آفتوبه (تورغای ولایتی، تاشکند-اورنبورغ خطی اوزرنده) ده اصول قدیم طرفدارانی کنندی امام لر یله جمعیت خیریه سرکاتی ثابت آلوکف افندی یی « بونلر اختلاجلیلردر ، اهالی یی اغوا ایدرک کنج ترکلرله اتحاد تشویق ایدیلرلر » دیرک ژاندارمه یه ژورنال ایتشلر . ژاندارمده مومی الیها افندیلرک اولرینه قدر کیدرک تحریات اجرا ایتش و متعاقباً کندی لرینی اوزون اوزادی استجواب ایتش . آفتوبه امامی عالم فکرلی مکتب اداره سی خصوصنده خدمتی سبقت ایتش بر افندی اولوب ثابت آلوکف افندی ده مومی الیه امام افندی یه ملنک ترقیسی او غورنده خدمت ایتک ایچون همراه اولمه یه لایق ، معتدل فکرلی بر ذاتدر . « وقت »

صراط مستقیم

ملت اسلامییه آره سنده بویله چیرکین شیلرک حالا بردوام اولسنه جداً تأسف ایدرز . دین مبین احمدیده نیمه اک مذموم بر خصلت اوله رق محرماندنر . بوراده ایسه یالکیز حرامی ارتکاب ایله قالمایه رق ترقی اسلامیته قارشلی بر جنایت ده ایقاع اولنمشدر . منافع حقیقه ملیه یی درک ایتمین بوقیل اشخاص لئیمه یه صد هزار نفرین .. روسیه لی دین قرداشلر مزدن آله کلدی کمز معلوماته کوره دائماً بوقیل افعال قبیحه یه قدیمچی نامی آلتنده تورمیان و دین و ایمانی روسیه نک مستبد مأمور لرینه ثمن بخش مقابلنده صائم ذلت و دنا تئی ارتکاب ایلان اشخاص لئیمه طرفلرندن مجاسرت اولنقده در . ترقیات ملیه یی تأمین ایچون کیجه یی کوندوزه قاتهرق و هر درلو مشاق و مهالکی کوزه آلهرق چالیشان بر آووج مجاهدی حمایه ایده جکلرینه خسیس برهوس نفسانی یی تطمین ایچون صورت حقدن کورینه رک و بوقیل منافق لرک یکانه سلاحی و آلت اضلال و اغفالی اولان (دین الدن کیدیور) یایغره سیله زواللی عوامی بو فئه قلیله دن تبرید ایدرک بونلره مظاهر اوله جق کسه بر اقد قدن صکره روسیه حکومتیه مراجعتله دین قرداشلرینی اخبار دنا تئنده بولنیورلر . اتمکسه یاغ سوریلان حکومت مستبده ده ترقیات ملیه یی اماته ایچون دین اسلامک ترقیسی او غورنده چالیشان ، بودینی بتون مسلمانلری نیجه استیصالنده محو و افنا ایتدیکی صره لرده قدیمجیلر ، قوجه دین حامیلری (۱) انواع فسق و فجوری ارتکاب ایله اباحه محرمانده بولنقدن دخی چکنمیورلر . فقط بو کون تأسف ایتدی کمز جهت بورالری دکلدر . آثار انقراضک تمامیه مشهود اولدینی شو صیراده بیله قدیمجیلرک حالات تبدیل مسلك ایتش اولماملریدر . نه ایسه عفااه عما سلف دیهرک باری بوندن صکره حال و موقعک وخامتیی بالتقدیر امت مرحومه یی ملل و اقوام سائر یه قارشلی پک ذلیل کوسترن شو فجایعه بر نهایت ویرسه لر ... (دین و معیشت) رفیق مزک خاصه بو مهم مسئله یه نظر دقتلرینی دعوت ایدرز .

« مطبعة خیریه و شرکاتی » مدیر مسئول : اشرف ارباب